

Välbehindandet bland barn och unga – Enkäten Hälsa i skolan 2023

Mer än en tredjedel av flickorna och var femte pojke upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt

CENTRALA RÖN

- En stor del av barnen och de unga är nöjda med sina liv.
- 31–40 procent av flickorna och 16–20 procent av pojkarna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt vid gymnasier och yrkesläroanstalterna upplevde sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt.
- Ungefär en tredjedel av flickorna och 7–8 procent av pojkarna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen samt i gymnasier och vid yrkesläroanstalter uppgav att de haft måttlig eller svår ångest.
- Jämfört med de senaste åren hade en större andel på alla skolstadier upplevt mobbning minst varje vecka.
- Upplevelser av fysiska hot var vanligast bland pojkar i årskurs 8 och 9 (21 %).
- Upplevelserna av ensamhet var nästan lika vanliga som 2021.

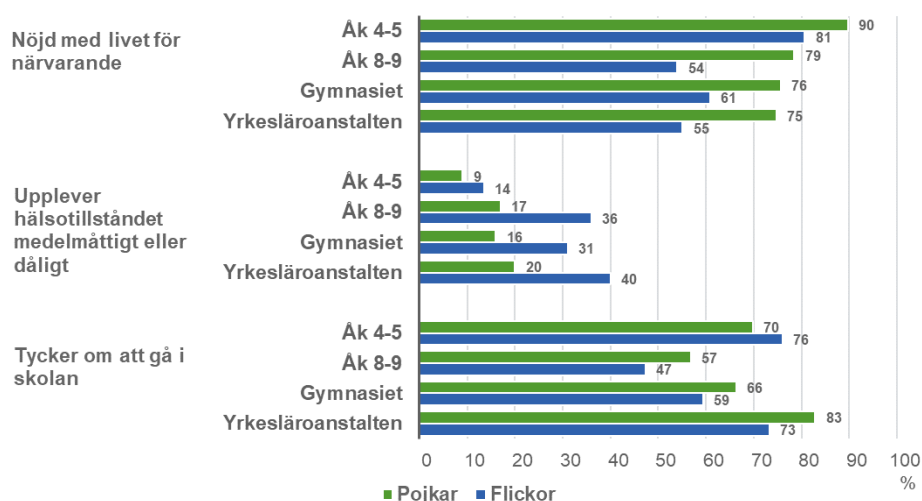
En stor del av de barn och unga som svarade på enkäten Hälsa i skolan berättade att de är nöjda med sina liv (Figur 1). Eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen var mer nöjda med sitt liv än eleverna i årskurs 8 och 9 samt första och andra årets studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter. Andelen elever i årskurs 8 och 9 samt studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter som är nöjda med livet hade minskat något sedan 2021.

Ungefär en tredjedel av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, gymnasier och yrkesläroanstalterna upplevde sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt (Figur 1). Bland pojkarna var motsvarande andelar 16–20 procent. I årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen upplevde 14 procent av flickorna och nio procent av pojkarna sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt. År 2023 var andelen personer som upplevde sin hälsa som medelmåttig eller dålig nästan oförändrad jämfört med 2021.

Det var vanligast bland eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen (pojkar 70 % och flickor 76 %) och första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalterna (pojkar 83 % och flickor 73 %) att tycka om att gå i skolan. Ungefär hälften av eleverna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen och cirka två tredjedelar av första och andra årets studerande i gymnasiet tyckte om att gå i skolan. (Figur 1). Andelen som tyckte om att gå i skolan 2023 hade minskat sedan 2021 för alla utom yrkesstuderande.

Enkäten Hälsa i skolan tar fram uppföljningsdata om barns och ungas hälsa och välbefinnande och de tjänster som erbjuds barn och unga. I denna statistikrapport behandlas huvudresultaten med anknytning till hälsa och välfärd 2023, som grundar sig på svar från 246 747 barn och unga. Resultaten granskas i förhållande till föregående insamlingsår (2021), som var under coronapandemin. Förändringar på längre sikt rapporteras när utveckling av ett fenomen kan observeras vid minst tre mätpunkter. Fler resultat presenteras på sidan thl.fi/halsaiskolan/resultat.

Figur 1. Indikatorer som beskriver barns och ungas välbefinnande, enligt kön och skolstadium 2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

Jenni Helenius

fornamn.efternamn@thl.fi

Hanne Kivimäki

fornamn.efternamn@thl.fi

Innehållsförteckning

Upplevelser av hälsa och välbefinnande	3
Erfarenheter av fysiska hot och mobbning	7
Alkoholdrickande, användning av cannabis och tobaksprodukter, och penningspel	8
Begrepp och definitioner	13
Kvalitetsbeskrivning.....	14
Tabellbilagor.....	18

Observationer om statistiken för 2023:

Datansamlingen genomfördes mellan den 1 mars och den 12 maj 2023.

Tidpunkterna för datainsamlingen på de olika skolstadierna var:

- elever i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen 1.3–14.4.2023
- elever i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen 3.4–12.5.2023
- första och andra årets studerande vid gymnasier 3.4–12.5.2023
- första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter 1.3–12.5.2023

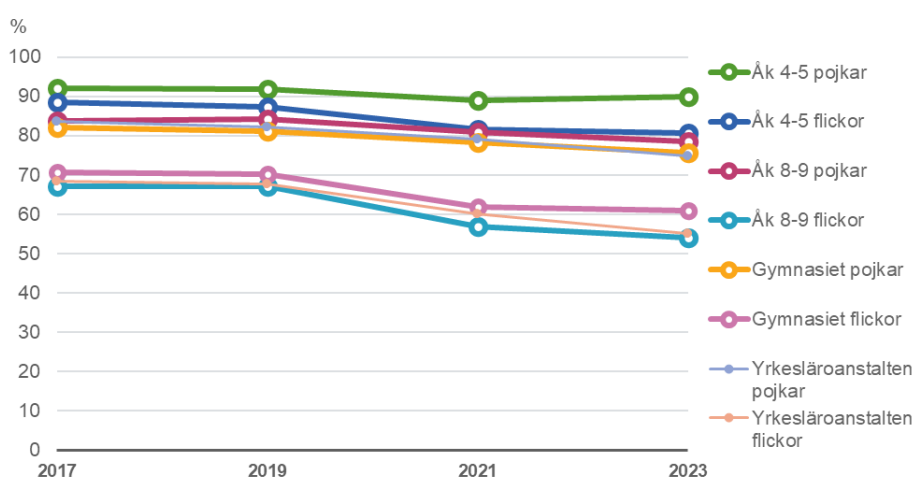
Antal respondenter (n) och täckning (%) på de skolstadierna som granskas i statistiken:

- årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen n=95 523 (77 %)
- årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen n=87 147 (70 %)
- första och andra årets studerande på gymnasiet n=44 862 (68 %)
- första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalterna n=19 215 (28 %).

Upplevelser av hälsa och välbefinnande

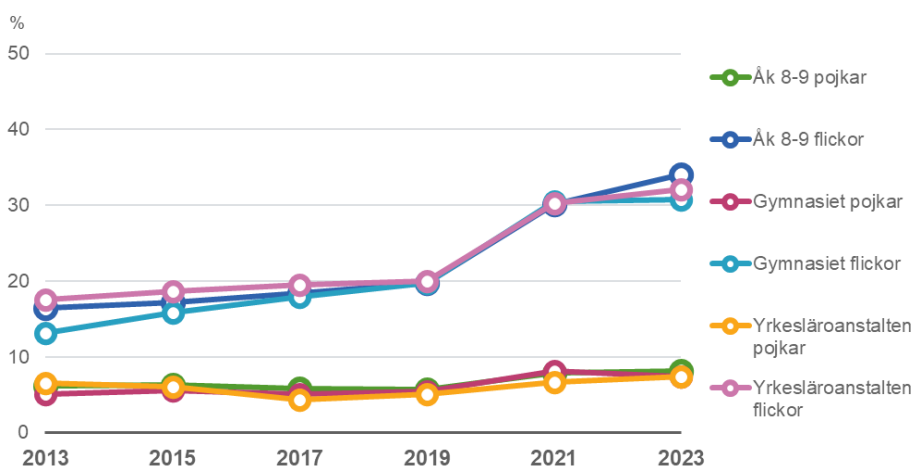
År 2023 var andelen elever som var nöjda med livet störst bland eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen: 90 procent av pojkarna och 81 procent av flickorna uppgav att de var nöjda med sina liv. Cirka tre fjärdedelar av pojkarna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen (79 %), pojkarna i gymnasier (76 %) och pojkarna vid yrkesläroanstalterna (75 %) upplevde att de var nöjda med sina liv. Bland flickorna låg motsvarande siffror på 54, 61 och 55 procent. Andelen barn och unga som var nöjda med sina liv minskade mellan 2019 och 2021, och bland unga fortsatte andelen att sjunka något 2023. (Figur 2).

Figur 2. Andelen barn och unga som är nöjda med sina liv, enligt kön och skolstadium åren 2017–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

År 2023 upplevde 31–34 procent av flickorna och 7–8 procent av pojkarna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt första och andra årets studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter måttlig eller svår ångest¹ (Figur 3). Andelen flickor som upplevt ångest ökade måttligt fram till 2019, varefter andelen ökade betydligt 2021 och fortsatte öka 2023 för flickor i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen. För de övriga flickorna verkar situationen ha stabiliserats på 2021 års nivå.

Figur 3. Andelen unga som upplevt måttlig eller svår ångest under de två senaste veckorna, enligt kön och skolstadium åren 2013–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

¹ Indikatorn grundar sig på mätaren GAD7 (Generalized anxiety disorder).

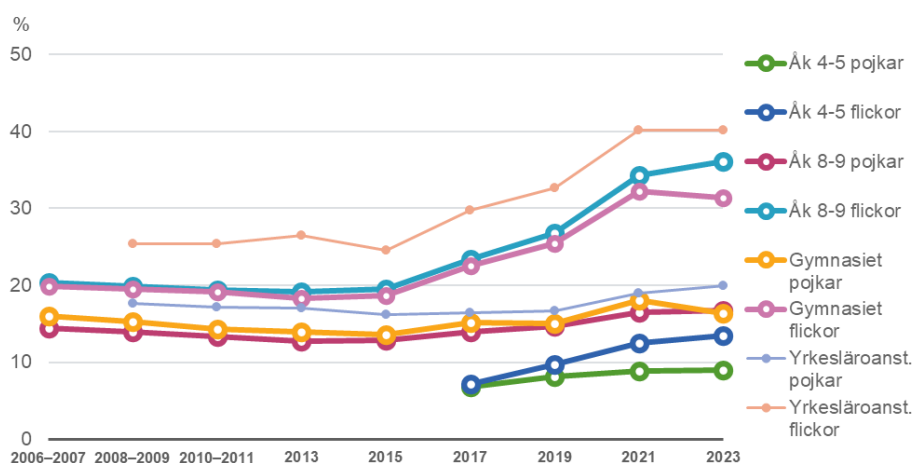
Resultat av datainsamlingen 2023

De region- och kommunspecifika resultaten av enkäten Hälsa i skolan publiceras som indikatorer i den interaktiva miljön Barns och ungas hälsa och välfärd (Tableau) och i THL:s statistikuber (thl.fi/halsaiskolan/resultat).

Svarsfördelningen för den fråga som använts i beräkningen av indikatorn publiceras också i statistikuberna. Resultaten kan också granskas utifrån olika bakgrundsfaktorer, det vill säga enligt läroanstaltens officiella språk (svenska, finska eller annat) eller elevens eller studerandens härkomst.

Andelen personer som upplevde sin hälsa som medelmåttig eller dålig ökade under uppföljningsperioden från och med 2015. År 2023 var andelarna nästan oförändrade jämfört med 2021. Eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen hade den mest positiva upplevelsen av sitt hälsotillstånd (pojkar 9 % och flickor 14 %). 36 procent av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 31 procent av flickorna i gymnasiet och 40 procent av flickorna vid yrkesläroanstalterna upplevde att deras hälsa var medelmåttig eller dålig. År 2023 var motsvarande andelar bland pojkarna 17, 16 och 20 procent. (Figur 4).

Figur 4. Andelen barn och unga som upplevt sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

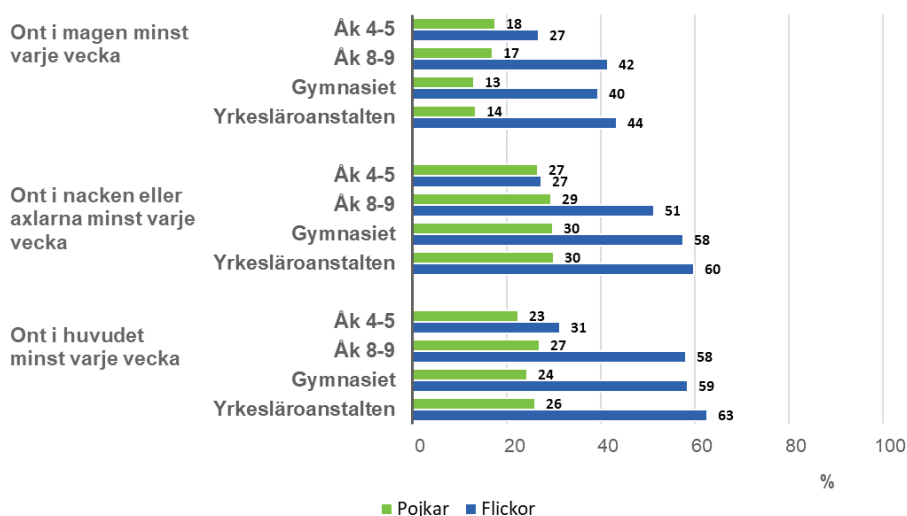

Enkäten Hälsa i skolan 2023 innehöll en ny fråga för att utreda smärta på flera ställen, det vill säga upprepad ont i flera olika delar av kroppen. Eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen upplevde ont minst en gång i veckan, oftast i benen (40 %), huvudet (27 %) eller i nacken eller axlarna (27 %). Eleverna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen samt första och andra årets studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter upplevde oftast ont varje vecka i nacken eller axlarna (41–46 %), huvudet (42–45 %), magen (26–30 %) eller benen (25–34 %). Det var mer sällsynt bland både barn och unga att ha ont minst en gång i veckan i armarna, ryggen, skinkorna eller bröstskogen.

50 procent av flickorna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen och i gymnasierna samt 55 procent av flickorna vid yrkesläroanstalterna upplevde ont minst en gång i veckan i åtminstone tre av de ovan nämnda kroppsdelarna, medan 23–29 procent av pojkarna i motsvarande ålder och eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen upplevde ont. På motsvarande sätt upplevde 4–6 procent av eleverna i årskurserna 4 och 5 inom den grundläggande utbildningen och pojkarna i årskurserna 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen samt vid gymnasier och yrkesläroanstalter dagligen eller nästan dagligen ont i åtminstone tre kroppsdelar. Av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt i gymnasiet och yrkesläroanstalterna upplevde 12–17 procent dagligen eller nästan dagligen ont i åtminstone tre kroppsdelar.

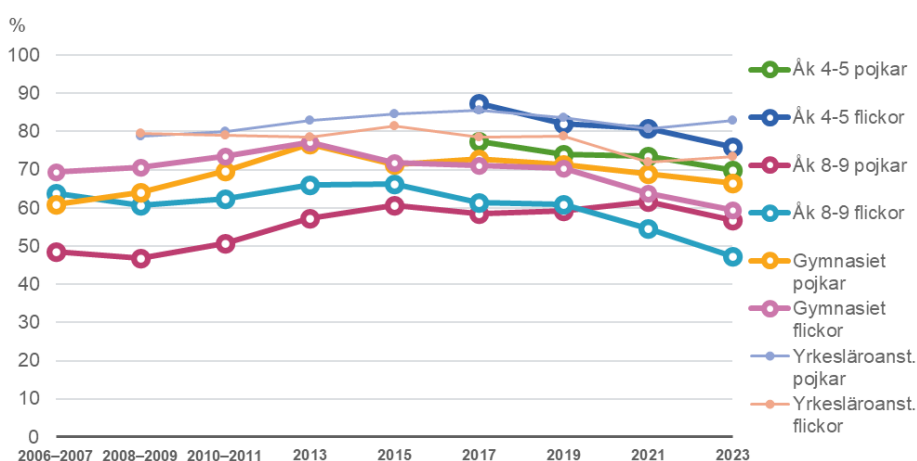
Det fanns skillnader mellan könen när det kommer till upplevelser av ont, särskilt bland unga (Figur 5). Av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, gymnasierna och vid yrkesläroanstalterna upplevde 51–63 procent ont i huvudet, nacken eller axlarna minst en gång i veckan, bland pojkarna var motsvarande siffror 24–30 procent. 40–44 procent av de unga flickorna och 13–17 procent av pojkarna hade ont i magen varje vecka. 17–31 procent av eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen upplevde ont varje vecka i dessa kroppsdelar.

Figur 5. Andelen barn och unga som upplevt ont minst en gång i veckan enligt kön och skolstadium 2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

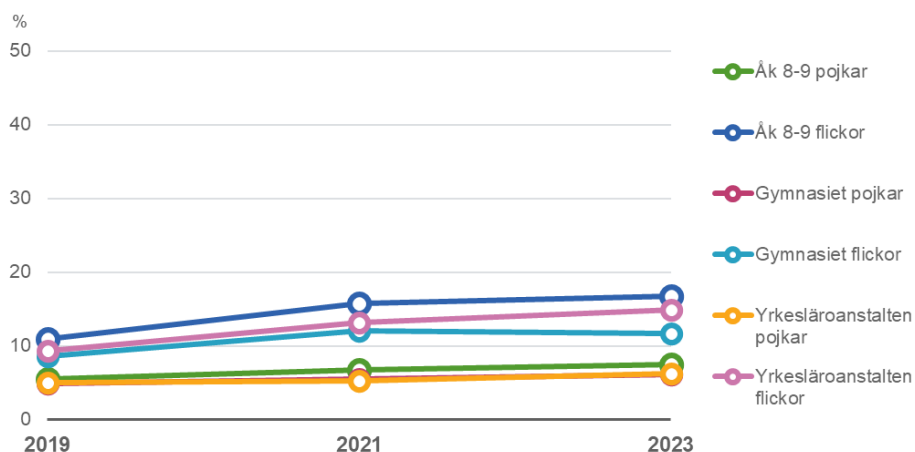
Andelen elever som tycker om att gå i skola ökade i början av uppföljningsperioden 2006–2008 och började minska på nästan alla skolstadier från och med 2019. År 2023 hade andelen som tyckte om att gå i skolan minskat ytterligare för alla utom yrkesstuderande. År 2023 tyckte över hälften av barnen och de unga om att gå i skolan (Figur 6). Det var vanligast att pojkar (83 %) och flickor (73 %) som studerade vid yrkesläroanstalter samt flickor (76 %) och pojkar (70 %) som gick i årskurs 4 och 5 inom den grundläggande utbildningen tyckte om att gå i skolan. Det var mindre vanligt att flickor (47 %) och pojkar (57 %) i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt pojkar (66 %) och flickor (59 %) som studerade på gymnasiet tyckte om att gå i skolan.

Figur 6. Andelen barn och unga som tyckte om att gå i skolan, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

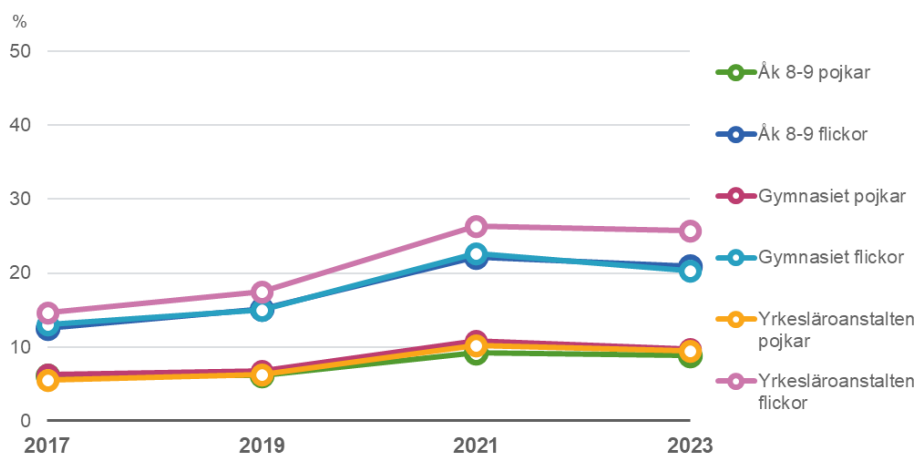
Delaktigheten mättes med hjälp av tio påståenden i enkäten Hälsa i skolan². Flickorna upplevde klart oftare svag delaktighet än pojkarna. 17 procent av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 12 procent av flickorna som studerade första och andra året på gymnasiet och 15 procent av flickorna som studerade första och andra året på yrkesläroanstalterna upplevde mycket svag delaktighet 2023. Av pojkarna upplevde 6–8 procent detta. Andelen personer som upplevt mycket svag delaktighet hade hållits på nästan samma nivå som 2021. (Figur 7).

Figur 7. Andelen unga som upplevt mycket svag delaktighet, enligt kön och skolstadium åren 2019–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

Fem procent av flickorna och tre procent av pojkarna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen uppgav att de ofta kände sig ensamma 2023. Cirka en femtedel av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen (21 %) och gymnasierna (20 %) och en fjärdedel av flickorna vid yrkesläroanstalterna (26 %) upplevde sig ganska ofta eller hela tiden ensamma 2023 (Figur 8). Bland dem var upplevelsen av ensamhet vanligare än bland pojkar i samma ålder (9–10 %). Under uppföljningsperioden blev ungas upplevelse av ensamhet vanligare från 2019 till 2021 och har därefter hållits på nästan samma nivå.

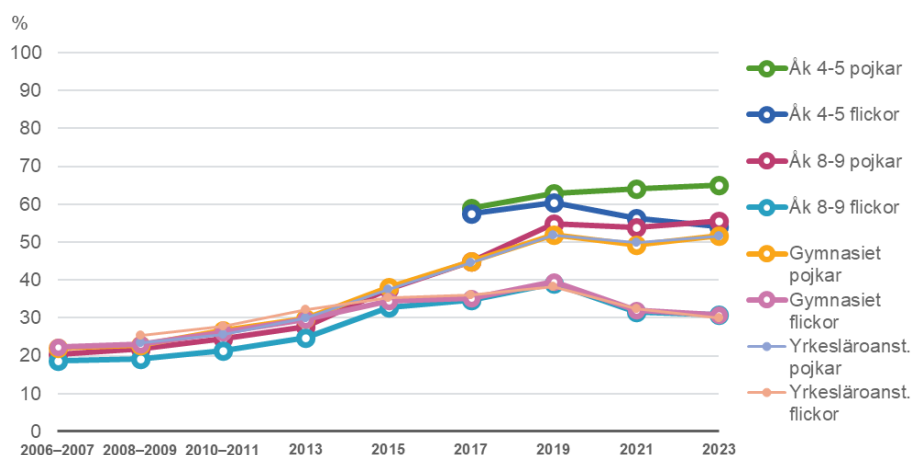
Figur 8. Andelen unga som känner sig ensamma, enligt kön och skolstadium åren 2017–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

² Delaktigheten beskrivs med THL:s delaktighetsindikator (Experiences of Social Inclusion Scale, ESIS).

År 2023 upplevde över hälften av pojkarna (65 %) och flickorna (54 %) i årskurs 4 och 5 inom den grundläggande utbildningen att dialogen med föräldrarna var bra. Pojkar i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen (56 %), gymnasierna (52 %) och yrkesläroanstalterna (52 %) uppgav mer allmänt att de hade en bra dialog än att flickor gjorde det (31, 31 och 30 %). Andelen som uppgav att de hade bra dialog ökade tydligt på alla skolstadier under uppföljningsperioden fram till 2019. År 2023 ökade andelen något bland pojkarna och minskade något bland flickorna jämfört med 2021. (Figur 9).

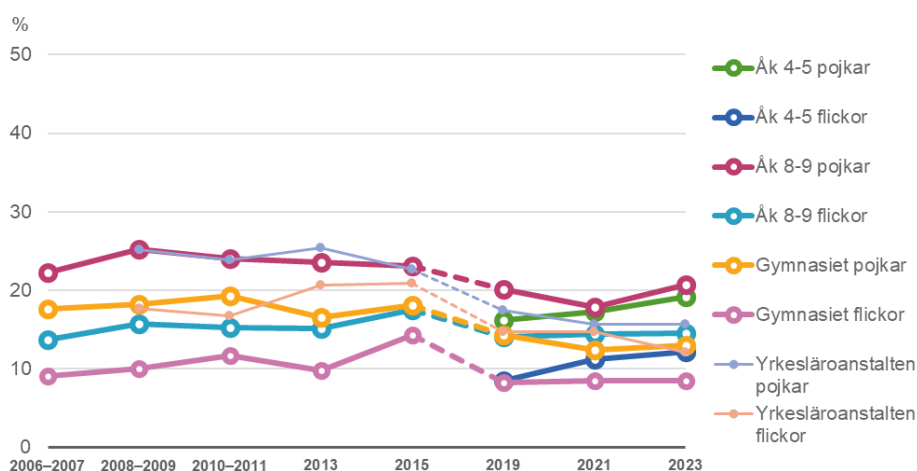
Figur 9. Andelen barn och unga som upplevde sig ha bra dialog med föräldrarna, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

Erfarenheter av fysiska hot och mobbing

Enligt resultaten från 2023 hade pojkarna upplevt fysiska hot³ mer allmänt än flickorna under det gångna året. Upplevelser av fysiskt hot var också vanligare bland elever i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen (pojkar 21 %, flickor 15 %) än bland elever i årskurs 4 och 5 (pojkar 19 %, flickor 12 %), första och andra årets studerande vid gymnasier (pojkar 13 %, flickor 8 %) eller första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter (pojkar 16 %, flickor 12 %). Jämfört med 2021 hade upplevelser av fysiska hot blivit vanligare bland pojkarna i årskurs 4 och 5 samt 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen. (Figur 10).

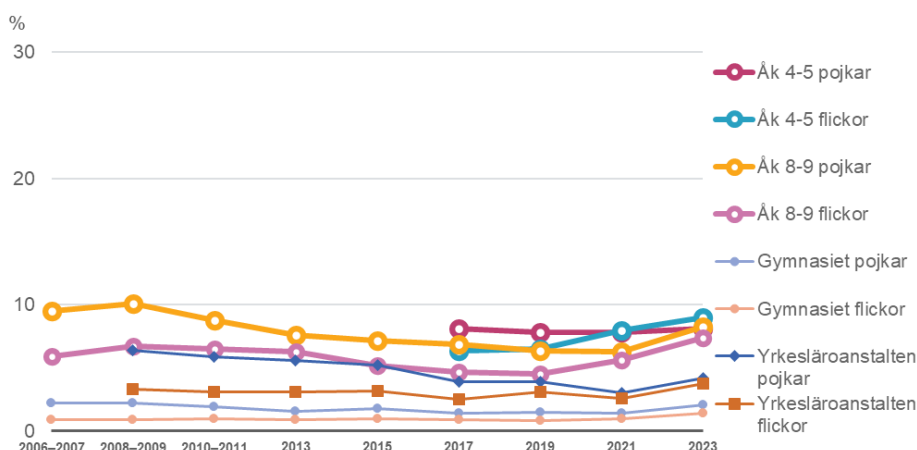
Figur 10. Andelen barn och unga som upplevt fysiska hot under det senaste året, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. Informationen är inte tillgänglig för 2017. THL, enkäten Hälsa i skolan.

³ Fysiska hot var stöld eller stöldförsök genom att använda våld eller hota med våld, hot om att skada någon fysiskt eller fysiskt attackera någon.

Knappt var tionde elev i årskurs 4 och 5 (pojkar 8 %, flickor 9 %) och elever i årskurs 8 och 9 (pojkar 8 %, flickor 7 %) hade upplevt mobbning⁴ varje vecka i skolan. För studerande vid gymnasier (pojkar 2 %, flickor 1 %) och studerande vid yrkesläroanstalter (pojkar och flickor 4 %) var upplevelserna av mobbning varje vecka inte lika vanliga. Även om upplevelserna av mobbning i skolan hade blivit vanligare jämfört med 2021 främst i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, har trenden för antalet personer som upplevt mobbning minst en gång i veckan ökat. (Figur 11).

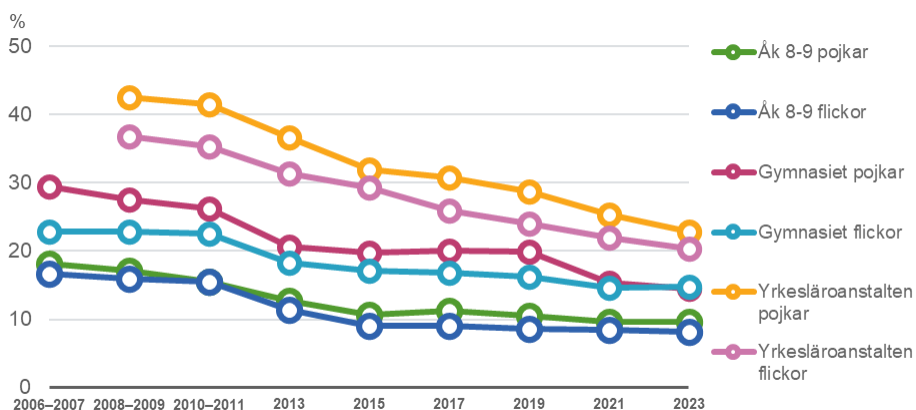
Figur 11. Andelen barn och unga som har upplevt mobbning minst en gång i veckan, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

Alkoholrickande, användning av cannabis och tobaksprodukter, och penningspel

År 2023 var det vanligare att studerande vid yrkesläroanstalter (pojkar 23 %, flickor 20 %) drack alkohol i berusningssyfte minst en gång i månaden än att studerande vid gymnasier (pojkar och flickor 15 %) och elever i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen (pojkar 10 %, flickor 8 %) gjorde det. Under uppföljningsperioden minskade andelen ordentligt berusade på alla skolstadier fram till 2015. För studerande vid yrkesläroanstalter har den klart sjunkande trenden fortsatt, vid andra läroanstalter har förändringen jämnats ut efter 2015. År 2023 var andelen nästan oförändrad i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt i gymnasierna, och minskade vid yrkesläroanstalterna jämfört med 2021. (Figur 12).

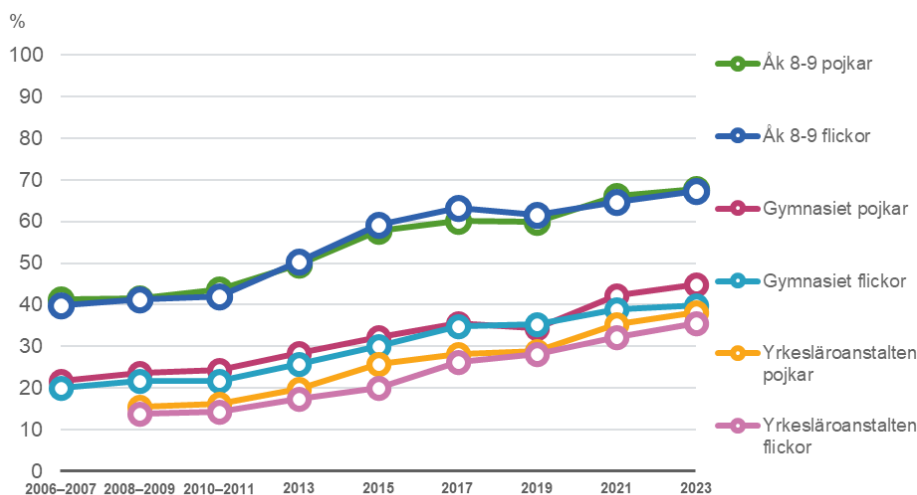
Figur 12. Andelen unga som varit ordentligt berusade minst en gång i månaden, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

⁴ Mobbning avser här att en elev eller en grupp elever säger eller gör otrevliga saker åt en annan elev. Det är också mobbning när en elev upprepade gånger blir retad på ett sätt som hen inte tycker om. Det är inte mobbning, när två ungefär lika starka elever grälar med varandra.

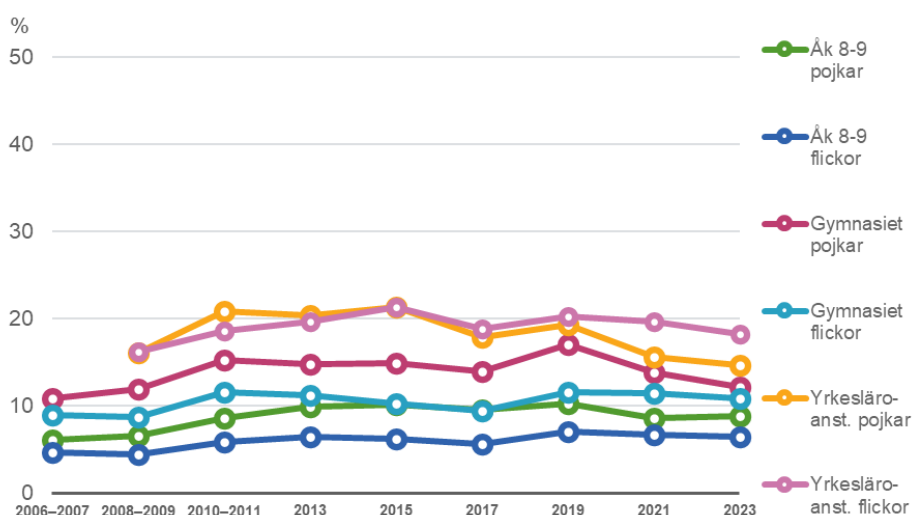
År 2023 ökade andelen nyktra unga något på alla skolstadier jämfört med 2021. Två tredjedelar av eleverna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen (pojkar 68 %, flickor 67 %) uppgav att de inte dricker alkoholdrycker. 45 procent av pojkarna och 40 procent av flickorna i gymnasierna uppgav detta. Vid yrkesläroanstalterna är andelen nyktra cirka en tredjedel (pojkar 38 %, flickor 36 %). Andelen nyktra unga har ökat under nästan hela uppföljningsperioden sedan 2006. (Figur 13).

Figur 13. Andelen nyktra unga enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

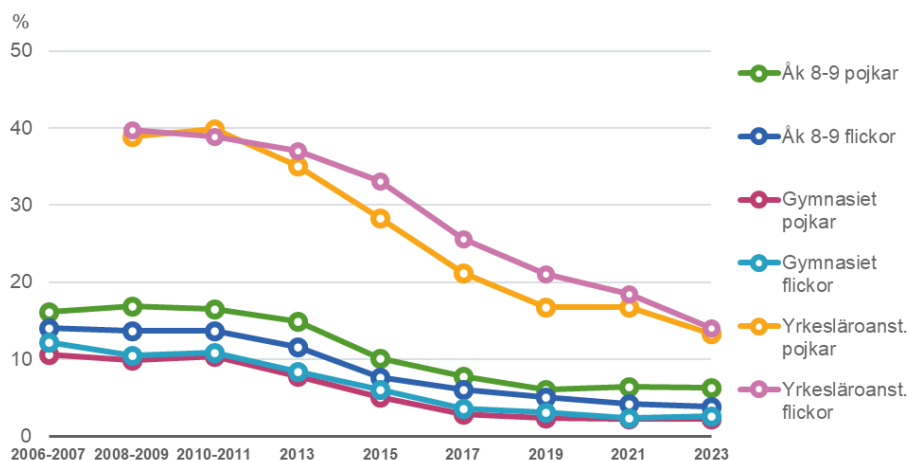
År 2023 hade nio procent av pojkarna och sex procent av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 12 procent av pojkarna och 11 procent av flickorna i gymnasierna samt 15 procent av pojkarna och 18 procent av flickorna vid yrkesläroanstalterna provat cannabis minst en gång. Andelen som provat cannabis under uppföljningsperioden har hållits på nästan samma nivå. Andelen som provat cannabis minst en gång var oförändrad i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen och minskade något på andra stadiet jämfört med 2021. (Figur 14).

Figur 14. Andelen unga som provat cannabis åtminstone en gång, enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

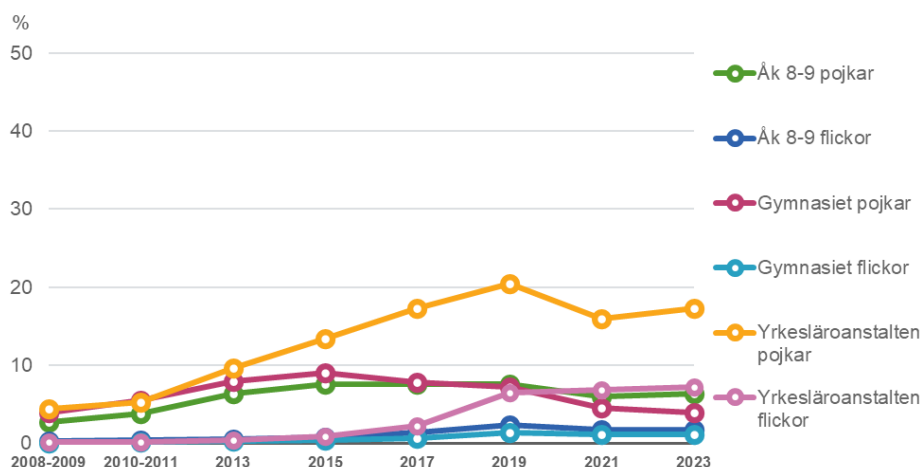
Rökningen bland unga har minskat sedan början av 2000-talet. Rökning är vanligast bland studerande vid yrkesläroanstalter, men andelen som röker dagligen har minskat under hela uppföljningsperioden. År 2023 rökte 13 procent av pojkarna och 14 procent av flickorna som studerade första och andra året vid yrkesläroanstalter dagligen. År 2021 var andelen något större (17 och 19 %). År 2023 var andelen som röker dagligen bland eleverna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen (pojkar 6 %, flickor 4 %) och bland första och andra årets studerande i gymnasier (pojkar 2 %, flickor 3 %) nästan på samma nivå som 2021. (Figur 15).

Figur 15. Andelen unga som röker dagligen enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

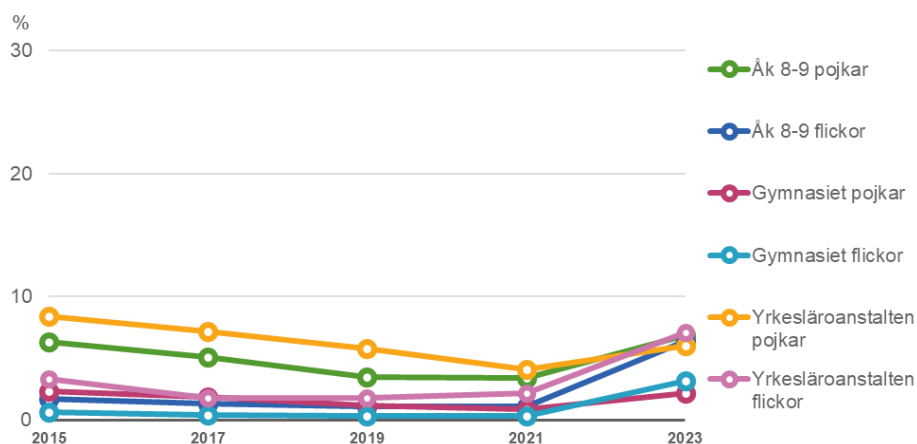
År 2023 använde sex procent av pojkarna och två procent av flickorna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen, fyra procent av pojkarna och en procent av flickorna i gymnasiet samt 17 procent av pojkarna och sju procent av flickorna vid yrkesläroanstalterna snus dagligen. Andelen unga som snusar dagligen låg 2023 på nästan samma nivå som 2021. Under uppföljningsperioden blev daglig användning av snus vanligare bland yrkesstuderande pojkar mellan 2010 och 2019. (Figur 16).

Figur 16. Andelen unga som snusar dagligen enligt kön och skolstadium åren 2006–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

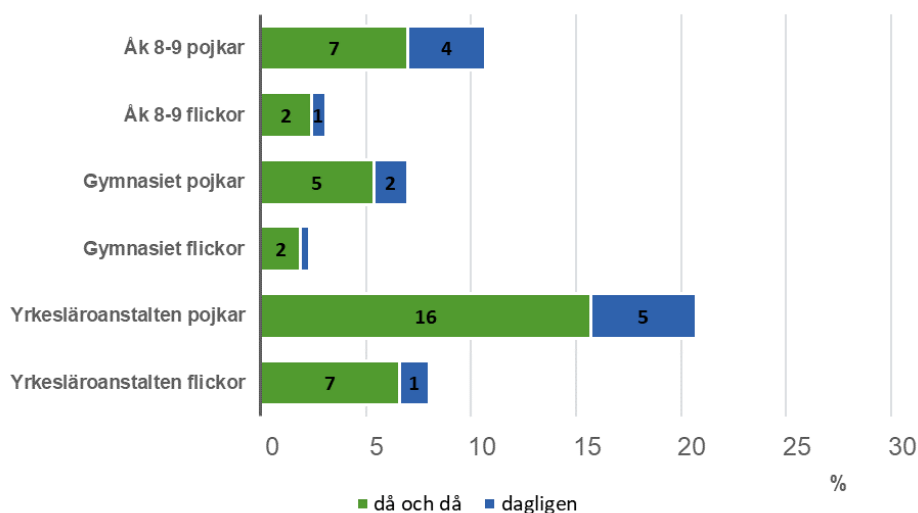
Andelen unga som dagligen använder elektroniska cigaretter ökade något i alla åldersgrupper jämfört med 2021. År 2023 använde sju procent av pojkarna och sex procent av flickorna i årskurs 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen, två procent av pojkarna och tre procent av flickorna i gymnasiet samt sex procent av pojkarna och sju procent av flickorna vid yrkesläroanstalterna elektroniska cigaretter dagligen. (Figur 17).

Figur 17. Andelen unga som dagligen använder elektroniska cigaretter enligt kön och skolstadium åren 2015–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

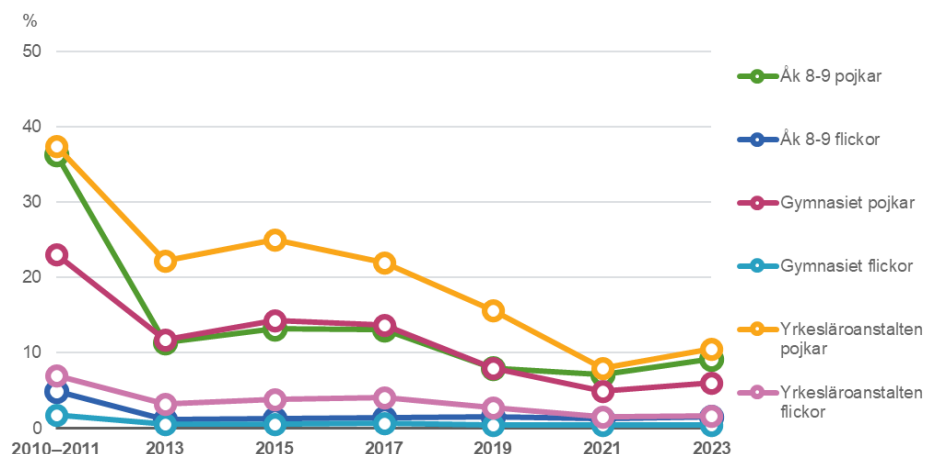
År 2023 fick de unga för första gången en fråga om användningen av nikotinpåsar i enkäten Hälsa i skolan. Användning av nikotinpåsar är vanligare bland pojkar än bland flickor. 11 procent av pojkarna och tre procent av flickorna i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, sju procent av pojkarna och två procent av flickorna som studerar första och andra året på gymnasiet och 21 procent av pojkarna och åtta procent av flickorna som studerar första och andra året vid yrkesläroanstalterna uppgav att de använde nikotinpåsar då och då eller dagligen. (Figur 18).

Figur 18. Andelen unga som använder nikotinpåsar då och då eller dagligen enligt kön och skolstadium 2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

År 2023 spelade nio procent av pojkarna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, sex procent av pojkarna i gymnasier och 11 procent av pojkarna vid yrkesläroanstalterna om pengar varje⁵ vecka. Bland flickorna var penningspel mer sällsynt än bland pojkarna (2; 0,4; 2 %). Andelen pojkar som spelar om pengar har minskat under uppföljningsperioden sedan 2010–2011, men 2023 ökade andelarna något jämfört med 2021. (Figur 19).

Figur 19. Andelen unga som spelar penningspel varje vecka, enligt kön och skolstadium åren 2010–2023, %. THL, enkäten Hälsa i skolan.

⁵ Med penningspel avses spel där man vinner eller förlorar pengar. Penningspel utgörs av bland annat vadsplanningsspel, penningspelautomater, skraplotter, penningspel som spelas på nätet (såsom nätpoker) och privata kortspel med penninginsatser.

Begrepp och definitioner

Beskrivningar av indikatorerna: Frågorna som ligger till grund för de indikatorer som används i statistikrapporten samt definitionerna och beräkningssätten för indikatorerna finns på webben i Barns och ungas hälsa och välfärd miljön (Tableau) och i systemet för sammanfattningar och kuber (TIKU): thl.fi/halsaiskolan/resultat

Barn och unga: I texten avser ordet barn de som går i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen. Ordet unga avser de som går i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen och första och andra årets studerande på gymnasiet och yrkesläroanstalter. I gymnasiet är enkäten avsedd för personer som genomför läroplanen för unga och vid yrkesläroanstalter för personer under 21 år som avlägger yrkesinriktad grundexamen.

Kön: I enkäten Hälsa i skolan har man beaktat könsångfalden, så att könet har efterfrågats med två frågor. Den första frågan har varit "Vilket är ditt officiella kön?", där svarsalternativen varit: 1) pojke och 2) flicka. Den andra frågan har varit "Vad upplever du att du är?", där svarsalternativen varit: 1) pojke, 2) flicka, 3) båda, 4) ingendera och 5) mina upplevelser varierar. Den andra frågan har funnits med på frågeformulären för årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, gymnasier och yrkesläroanstalter sedan år 2019 och på formuläret för årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen sedan år 2023. I resultaten grundar sig informationen om kön på den första frågan. Om en respondent har låtit bli att besvara frågan som gäller officiellt kön, ingår svaren sammanlagt i resultaten.

Följande tecken används i tabeller

.. uppgift inte tillgänglig

thl.fi/statistik/halsaiskolan

Institutet för hälsa och välfärd

ISSN 1798-0887

Kvalitetsbeskrivning

Välbefinnandet bland barn och unga – Enkäten Hälsa i skolan

Statistikuppgifternas relevans

Den statistik som Institutet för hälsa och välfärd (THL) publicerat beskriver områdesvis barns och ungas välbefinnande och hälsa, upplevelser av skolgång och studier, delaktighet samt tillgång till hjälp och hur väl tjänsterna motsvarar behoven. Statistiken produceras utgående ifrån enkäten Hälsa i skolan som baserar sig på ett totalurval som omfattar hela Finland. Den första datainsamlingen för enkäten Hälsa i skolan, som THL genomför vartannat år, genomfördes 1996. Resultaten av statistikrapporten Välbefinnandet bland barn och unga – Enkäten Hälsa i skolan 2023 grundar sig på de datainsamlingar som genomfördes genom enkäten Hälsa i skolan åren 2006–2023.

Institutet för hälsa och välfärd har som uppgift att följa upp befolkningens hälsa och välfärd. Genom enkäten Hälsa i skolan genomförs denna uppgift när det gäller barn och unga. THL använder informationen till exempel för att utveckla skol- och studerandehälsosvården. Läroanstalterna använder informationen från enkäten Hälsa i skolan för att främja välbefinnandet i skolgemenskapen, utvärdera och utveckla elevhälsan samt undervisa i hälsokunskap. Kommunerna utnyttjar resultaten i välfärdsledningen till exempel när de gör upp sina välfärdsstrategier, barn- och ungdomspolitiska program eller barnskyddsplaner. På nationell nivå utnyttjas resultaten från enkäten Hälsa i skolan till exempel i uppföljningen och utvärderingen av politiska program, strategier och olika lagar.

Metodbeskrivning

Statistiken baseras på enkäten Hälsa i Skolan, som genomförs vartannat år. Enkäten Hälsa i skolan genomförs som en helhetsundersökning där målgruppen är elever i årskurs 4 och 5 (från 2017) och elever i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen (från 2006), första och andra årets studerande i gymnasier (från 2006) och första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalterna (från 2008). I gymnasiet är enkäten avsedd för personer som genomför läroplanen för unga och inom yrkesutbildningen på andra stadiet för personer under 21 år som avlägger yrkesinriktad grundexamen.

Enkäten Hälsa i skolan genomfördes 2023 som en anonym webbenkät som fylls i självständigt vid läroanstalterna. Elever och studerande fyllde i enkäten i klassen eller i gruppen under skoldagen. Läraren delade ut svarskoderna till eleverna eller studerandena och övervakade dem medan de besvarade enkäten. En lektion hade reserverats för att besvara enkäten. Det var frivilligt för elever och studerande att besvara den. I undersökningen fanns separata frågeformulär för de fyra skolstadierna som kunde besvaras på finska, svenska, engelska, ryska eller nordsamiska. På finska och svenska fanns också korta lättlästa formulär både för årskurserna 4 och 5 och årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen samt för yrkesstuderande. Läroanstalten beslutade vilka som svarade på det lättlästa formuläret. Läroanstalterna informerade på förhand vårdnadshavarna om enkäten och de gavs möjlighet att förbjuda sitt barn under 15 år att delta.

År 2023 samlades uppgifterna från enkäten Hälsa i skolan in i årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen mellan den 1 mars och den 14 april, i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen och i gymnasiet mellan den 3 april och den 12 maj och vid yrkesläroanstalterna mellan den 1 mars och den 12 maj.

År 2023 deltog 95 523 personer i årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen, 87 147 i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 44 862 i gymnasiet och 19 215 i yrkesläroanstalterna (tabellbilaga 1). De som svarade på det lättlästa formuläret (n=13 335) ingår inte i det material som presenteras i denna statistikrapport, eftersom de lättlästa formulären var mycket korta och frågorna var formulerade på ett annat sätt än på de allmänspråkliga formulären.

I materialet från 2023 var 48,9 procent av respondenterna 15-åringar i årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 32,2 procent 14-åringar och 17,7 procent 16-åringar. Den största åldersgruppen bland gymnasieelever var 17-åringar (48,4%), näst största grupper var 16-åringar (34,5 %) och 18-åringar (16,0 %). Av yrkesstuderandena var 42,7 procent 17-

åringar, 36,0 procent 16-åringar och 15,3 procent 18-åringar. Åldern baserar sig på det födelseår och den födelsemånad som respondenterna har uppgett. Eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen fick ingen fråga om födelsedatum.

I materialet från 2023 utgjorde respondenter med utländsk härkomst 9,1 procent i årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen, 6,7 procent i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, 6,4 procent i gymnasiet och 6,1 procent i yrkesläroanstalterna (tabellbilagorna 2–5). På formuläret efterfrågades respondentens eget samt mammans och pappans födelseland. Som personer med utländsk härkomst klassificerades de respondenter som uppgav att båda föräldrarna eller den enda föräldern är född utomlands.

Svaren på webblanetten samlas in via THL:s blankettjänst. Av respondenterna godkänns endast de som klickat på Skicka i slutet av frågeformuläret. Enkätmaterialen berikas med urvalsuppgifter som ger information om läroanstalten och den kommun där läroanstalten är belägen.

De som svarade på enkäten Hälsa i skolan hade möjlighet att ge respons på enkäten. I slutet av formuläret stod följande: ”Vad tycker du om enkäten? Om du vill kan du ge respons på enkäten här”: (öppet fält utan teckenbegränsning). 94 059 barn och unga svarade på frågan.

Responsen granskades med hjälp av programvara som behandlar naturligt språk. De tio mest nämnda orden i granskningen var: hyvä, pitkä, kysely, kiva, kysymys, paska, tietää, tehdä, turha, vastata (här fritt översatta: bra, lång, enkät, rolig, fråga, skit, veta, göra, onödig, svara). De mest nämnda adjektiven: hyvä, pitkä, kiva, turha, huono, outo, mukava, tylsä, tärkeä, henkilökohtainen (bra, lång, trevlig, onödig, dålig, konstig, rolig, tråkig, viktig, personlig). En noggrannare analys av svaren fortsätter och resultaten utnyttjas i arbetet med att utveckla formulären.

Institutet för hälsa och välfärd ansvarar för materialet. I egenskap av statistikmyndighet förvarar och behandlar institutet uppgifterna konfidentiellt med iakttagande av tystnadsplikten och dataskyddslagstiftningen. Alla personer som samlar in och behandlar uppgifterna har tystnadsplikt. Före datainsamlingen för enkäten Hälsa i skolan utvärderas forskningsplanen i THL:s etiska kommittén.

Åren 2006–2011 genomfördes datainsamlingen under jämna år i Södra Finland, Östra Finland och Lappland och ojämna år i övriga Fastlandsfinland och på Åland. Från och med 2013 har enkäten Hälsa i skolan genomförts i hela landet samtidigt vartannat år. På grund av metoden för datainsamlingen har granskningen av resultaten för 2006–2011 kombinerats med undersökningsåren 2006–2007, 2008–2009 och 2010–2011 för att resultaten ska vara så jämförbara som möjligt med undersökningsåren 2013, 2015, 2017, 2019, 2021 och 2023.

Uppgifternas riktighet och exakthet

Statistiken grundar sig på de uppgifter deltagarna själva uppgett. Det är möjligt att en del av svaren har förskönats, dolts eller överdrivits till exempel i känsliga frågor. Under tidspressen eller i en områdesjämförelse kan man anta att betydelsen av sådana felkällor förblir ungefär densamma.

Det finns även en möjlighet att icke trovärdiga svar ingår i materialet som samlats in av de unga. I materialet för 2023 strävade man efter att identifiera icke trovärdiga respondenter som besvarar vissa frågor med extrema svarsalternativ. Unga som uppgav att de inte alls klarar av att se, höra, gå, lära sig, komma ihåg eller koncentrera sig, kan på grund av dessa begränsningar inte ha besvarat enkäten självständigt. Det ansågs också icke trovärdigt att respondenten inte en enda gång under skolveckan äter frukost, skollunch, middag, kvällsmål eller mellanmål. Unga som besvarade båda de ovan nämnda frågorna på ett icke trovärdigt sätt (n=419) avlägsnades från materialet för årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen, gymnasierna och yrkesläroanstalterna 2023. Bland eleverna i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen observerade man inte att frågor besvarades med extrema svarsalternativ.

Materialets kvalitet kan också bedömas genom att granska andelen respondenter som inte besvarat frågorna. År 2023 saknades i regel 1–3 procent av svaren bland elever i

årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen på frågor som var avsedda för alla. Andelen elever i årskurserna 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen som saknades var fram till mitten av formuläret 1–3 procent med undantag av enskilda frågor, men andelen ökar därefter till 4–6 procent och i slutet av formuläret till 6–8 procent. Andelen som saknas bland gymnasieelever är 1–2 procent för den sista fjärdedelen av formuläret och stiger sedan till 2–3 procent. Andelen som saknas bland yrkesstuderande är fram till mitten av formuläret i regel 1–3 procent, men stiger sedan till 4–5 procent och i slutet av formuläret till 6–7 procent. Antalet som saknas på hela formuläret i årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen och i gymnasiet är relativt litet, så det torde inte påverka materialets kvalitet. I årskurserna 8 och 9 i den grundläggande utbildningen och på yrkesläroanstalterna kan däremot de som svarat på slutet av formuläret vara utvalda.

Enkäten omfattar inte barn och unga som på enkät dagen är frånvarande från skolan till exempel på grund av sjukdom, resa eller olovlig frånvaro, barn med grav funktionsnedsättning eller som går i hemskola samt unga som går i utbildning som förbereder för yrkesutbildning.

När det gällde årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen fanns det en kommun som inte skickade in några svar alls 2023. I fråga om årskurserna 8 och 9 inom den grundläggande utbildningen och gymnasier fick man svar från alla kommuner som hade elever eller studerande i dessa årskurser. Av de kommuner som fick enkätmaterial för yrkesläroanstalter var det åtta som inte lämnade in några svar alls.

Materialets täckning

År 2023 omfattade materialet i enkäten Hälsa i skolan 77 procent av alla elever i årskurserna 4 och 5 i den grundläggande utbildningen och 70 procent av eleverna i årskurserna 8 och 9 i Fastlandsfinland och på Åland. I gymnasier omfattade materialet 68 procent av alla studerande som inledde sina studier 2021 och 2022 och avlade lärokursen för unga eller utländsk examen i gymnasieutbildningen. Vid yrkesläroanstalterna täckte materialet 28 procent av alla studerande under 21 år som inledde sin yrkesinriktade grundexamen 2021–2022. (Tabellbilagorna 1–5.) Den lägre täckningen i yrkesläroanstaltens material ska beaktas när resultaten jämförs.

Granskat enligt välfärdsområde varierade täckningen mellan 66 och 85 procent för elever i årskurs 4 och 5, 57–79 procent för elever i årskurs 8 och 9, 60–87 procent för gymnasie-studerande och 15–57 procent för yrkesstuderande. (Tabellbilagorna 1–5.)

De publicerade uppgifternas aktualitet och rättidighet

Enkäten Hälsa i skolan genomförs vartannat år. Totalurvalet möjliggör informationsproduktion på välfärdsområdes- och kommunnivå.

Uppgifterna publiceras inom cirka fyra månader efter att datainsamlingen avslutats. Resultaten finns tillgängliga som stöd för beslutsfattandet i början av skolåret.

Uppgifternas tillgänglighet, transparens och tydlighet

De region- och kommunspecifika resultaten av enkäten Hälsa i skolan publiceras som indikatorer i den interaktiva miljön Barns och ungas hälsa och välfärd (Tableau) och i THL:s statistikkuber (thl.fi/halsaiskolan/resultat). Svartsfördelningen för den fråga som använts i beräkningen av indikatorn publiceras också i statistikkuberna. En del av indikatorerna publiceras också i THL:s statistik- och indikatorbank Sotkanet (sotkanet.fi). Via Sotkanet är uppgifterna tillgängliga direkt i välfärdsberättelserna via det öppna gränssnittet. Resultatet för en indikator publiceras inte i Barns och ungas hälsa och välfärd miljön (Tableau), statistikkuberna eller Sotkanet om antalet respondenter är färre än 30. Om det är fråga om ovanliga fenomen (färre än fem fall) ska antalet respondenter vara 60.

Resultaten av enkäten Hälsa i skolan rapporteras också i Statistisk årsbok om social- och hälsovården, Tobaksstatistiken och i Statistisk årsbok om alkohol och narkotika.

Statistikens jämförbarhet

I beredningen av enkäten Hälsa i skolan beaktas jämförbarheten med nationella och internationella undersökningar om barn och unga samt THL:s övriga enkäter om befolkningen.

Resultaten från enkäten Hälsa i skolan rapporteras som indikatorer. En del indikatorer grundar sig på en fråga och en del på flera. Vid utformningen av indikatorerna till tidsserier beaktas frågornas utvecklingshistoria. Kärnfrågorna förändras inte på formuläret. Om det finns skäl att misstänka att en förändring i resultaten beror på förändringar i mätningen (t.ex. att en fråga omformulerats eller var frågan placerats på formuläret), bryts tidsserien eller rapporteras som en ny indikator.

I datainsamlingen till enkäten Hälsa i skolan har man sedan 2013 stegvis övergått från pappersformulär till webbformulär så att endast webbformulär användes 2021. Ändringen verkar i regel inte ha påverkat indikatorernas resultat märkbart.

Resultaten för 2023 kan anses vara jämförbara välfärdsområdesvis på grund av det stora antalet respondenter. År 2015 förekom det stora tekniska problem i datainsamlingen på webbformulären, vilket ledde till att antalet respondenter blev mindre än vanligt. Därför har resultaten per välfärdsområde och kommun för 2015 dolts i resultattjänsten.

Tydlighet, integritet och enhetlighet

Formuläret för enkäten Hälsa i skolan innehåller bestående delar och delar som byts ut. De bestående delarna innehåller centrala frågor om elevernas och studerandenas välbefinnande, hälsa och tillgång till service. Med hjälp av frågor som varierar från år till år kan man närmare granska ett visst ämnesområde om aktuella fenomen.

De flesta frågorna i de bestående delarna var oförändrade i 2023 års enkät. År 2023 lade man till frågor som kartlägger symtom och smärtor samt frågor om social kompetens och avgiftsfria preventivmedel.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1: Antalet respondenter och materialets täckning i årskurserna 4–5 och 8–9 i den grundläggande utbildningen, på årskurserna 1 och 2 i gymnasierna och yrkesläroanstalterna i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2006–2023

Tabellbilaga 2: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för elever i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen enligt välfärdsområde i enkäten Hälsa i skolan 2023.

Tabellbilaga 3: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för elever i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen enligt välfärdsområde i enkäten Hälsa i skolan 2023.

Tabellbilaga 4: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för första och andra årets studerande vid gymnasiet enligt välfärdsområde i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2023.

Tabellbilaga 5: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst bland första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter enligt välfärdsområde i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2023.

Tabellbilaga 1: Antalet respondenter och materialets täckning i årskurserna 4–5 och 8–9 i den grundläggande utbildningen, på årskurserna 1 och 2 i gymnasier och yrkesläroanstalterna i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2006–2023.

Respondenter	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017	2019	2021	2023
Åk 4 och 5, pojkar	..	..	..	..	..	47 576	49 695	51 393	47 050
Åk 4 och 5, flickor	..	..	..	..	..	47 815	49 650	51 834	48 076
Åk 4 och 5, uppgav inget kön	..	..	..	..	..	334	341	855	397
Åk 4 och 5, totalt	..	..	..	..	..	95 725	99 686	104 082	95 523
Åk 4 och 5, materialets täckning ¹	..	..	..	..	..	80 %	82 %	83 %	77 %
Åk 8 och 9, pojkar	54 841	54 433	51 329	50 223	25 147	36 276	42 965	44 624	42 844
Åk 8 och 9, flickor	54 286	54 216	51 216	49 255	25 257	36 883	44 061	46 638	44 068
Åk 8 och 9, uppgav inget kön	..	..	..	..	..	521	257	298	235
Åk 8 och 9, totalt	109 127	108 649	102 545	99 478	50 404	73 680	87 283	91 560	87 147
Åk 8 och 9, materialets täckning ¹	82 %	82 %	80 %	84 %	43 %	63 %	73 %	75 %	70 %
Gymnasiet, pojkar	22 553	21 181	20 588	20 839	15 976	14 323	18 257	19 130	18 576
Gymnasiet, flickor	30 209	29 286	27 795	27 771	22 784	20 062	26 241	28 172	26 214
Gymnasiet, uppgav inget kön	..	..	..	..	..	218	99	81	72
Gymnasiet, totalt	52 762	50 467	48 383	48 610	38 760	34 602	44 597	47 383	44 862
Gymnasiet, materialets täckning ²	76 %	74 %	73 %	77 %	62 %	54 %	70 %	71 %	68 %
Yrkesläroanstalten, pojkar	..	22 964	23 537	19 336	17 255	15 801	14 002	12 660	11 022
Yrkesläroanstalten, flickor	..	17 677	17 949	15 440	13 981	10 648	9 364	9 133	8 129
Yrkesläroanstalten, uppgav inget kön	..	..	..	..	..	218	53	60	64
Yrkesläroanstalten, totalt	..	40 641	41 486	34 776	31 236	26 625	23 419	21 853	19 215
Yrkesläroanstalten, materialets täckning ³	..	..	..	..	..	..	..	32 %	28 %
MATERIAL TOTALT	161 889	199 757	192 414	182 864	120 400	230 632	254 985	264 878	246 747

¹Beräkningarna av täckningen grundar sig på Statistikcentralens uppgifter om elevantal 20.9. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

²Beräkningarna av täckningen grundar sig under åren 2006–2011 på uppgifter om antalet studerande i årskurserna för gymnasieundervisning avsedd för unga. Källa: Statistikcentralen. Åren 2013–2019 har täckningen bedömts utifrån antalet nya studerande som studerar enligt läroplanen för gymnasieutbildningen för unga. Källa: Vipunen - Utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Läst: 10.9.2019]. Åren 2021–2023 har täckningen beräknats utifrån antalet studerande som inlett lärokursen för unga inom den allmänbildande gymnasieutbildningen eller den utländska examen under de två föregående åren på statistikdagen 20.9. Källa: Vipunen - Utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Läst: 30.6.2021 och 28.6.2023]. Täckningen för Åland 2021–2023 har beräknats för nya studerande i åldern 15–19 år inom gymnasieutbildningen under de två föregående åren. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 30.6.2021 och 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

³Täckningskalkylema grundar sig på antalet nya studerande under 21 år som inlett sin yrkesinriktade grundexamen under de två föregående åren. Källa: Vipunen - Utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Läst: 28.6.2023]. Täckningskalkylen för Åland grundar sig på antalet nya studerande i åldern 15–19 år som inlett sina studier under de två föregående åren. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 01.7.2021 och 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

Tabellbilaga 2: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för elever i årskurs 4 och 5 i den grundläggande utbildningen enligt välfärdsområde i enkäten Hälsa i skolan 2023.

Område	Totalt, N	Pojkar, N	Flickor, N	Uppgav inte kön, N	Pojkar, %	Flickor, %	Uppgav inte kön, %	Personer med utländsk härkomst, N ¹	Personer med utländsk härkomst, % ¹	Materialets täckning ²
Östra Nylands välfärdsområde	1857	882	970	5	47,5 %	52,2 %	0,3 %	123	6,6 %	77 %
Mellersta Nylands välfärdsområde	4173	2084	2070	19	49,9 %	49,6 %	0,5 %	274	6,6 %	81 %
Västra Nylands välfärdsområde	8874	4365	4468	41	49,2 %	50,3 %	0,5 %	1457	16,4 %	73 %
Vanda-Kervo välfärdsområde	4575	2251	2304	20	49,2 %	50,4 %	0,4 %	1275	27,9 %	75 %
Egentliga Finlands välfärdsområde	7921	3964	3941	16	50,0 %	49,8 %	0,2 %	850	10,7 %	79 %
Satakunta välfärdsområde	3484	1736	1741	7	49,8 %	50,0 %	0,2 %	169	4,9 %	78 %
Egentliga Tavastlands välfärdsområde	3035	1524	1504	7	50,2 %	49,6 %	0,2 %	155	5,1 %	83 %
Birkalands välfärdsområde	9404	4660	4706	38	49,6 %	50,0 %	0,4 %	520	5,5 %	80 %
Päijänne-Tavastlands välfärdsområde	3157	1602	1543	12	50,7 %	48,9 %	0,4 %	214	6,8 %	73 %
Kymmenedalens välfärdsområde	2273	1113	1154	6	49,0 %	50,8 %	0,3 %	184	8,1 %	73 %
Södra Karelen välfärdsområde	1982	940	1038	4	47,4 %	52,4 %	0,2 %	137	6,9 %	79 %
Södra Savolax välfärdsområde	1879	946	930	3	50,3 %	49,5 %	0,2 %	73	3,9 %	79 %
Norra Savolax välfärdsområde	4104	2044	2048	12	49,8 %	49,9 %	0,3 %	158	3,8 %	78 %
Norra Karelen välfärdsområde	2767	1318	1444	5	47,6 %	52,2 %	0,2 %	141	5,1 %	82 %
Mellersta Finlands välfärdsområde	5057	2493	2543	21	49,3 %	50,3 %	0,4 %	199	3,9 %	80 %
Södra Österbottens välfärdsområde	3816	1858	1951	7	48,7 %	51,1 %	0,2 %	93	2,4 %	81 %
Österbottens välfärdsområde	3043	1435	1595	13	47,2 %	52,4 %	0,4 %	316	10,4 %	73 %
Mellersta Österbottens välfärdsområde	1466	717	743	6	48,9 %	50,7 %	0,4 %	47	3,2 %	79 %
Norra Österbottens välfärdsområde	9522	4697	4799	26	49,3 %	50,4 %	0,3 %	299	3,1 %	82 %
Kajanalands välfärdsområde	1200	598	596	6	49,8 %	49,7 %	0,5 %	54	4,5 %	85 %
Lapplands välfärdsområde	3092	1499	1581	12	48,5 %	51,1 %	0,4 %	97	3,1 %	80 %
Helsingfors stad	8327	4074	4145	108	48,9 %	49,8 %	1,3 %	1753	21,1 %	66 %
Åland	515	250	262	3	48,5 %	50,9 %	0,6 %	103	20,0 %	75 %
Hela landet	95523	47050	48076	397	49,3 %	50,3 %	0,4 %	8691	9,1 %	77 %

1 Respondenter med utländsk bakgrund är de som uppgav att båda föräldrarna eller deras enda förälder är född utomlands.

2 Täckningskalkylerna grundar sig på Statistikcentralens uppgifter om antalet elever 20.9.2022. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

Tabellbilaga 3: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för elever i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen enligt välfärdsområde i enkäten Hälsa i skolan 2023.

Område	Totalt, N	Pojkar, N	Flickor, N	Uppgav inte kön, N	Pojkar, %	Flickor, %	Uppgav inte kön, %	Personer med utländsk härkomst, N ¹	Personer med utländsk härkomst, % ¹	Materialets täckning ²
Östra Nylands välfärdsområde	1656	818	834	4	49,4 %	50,4 %	0,2 %	110	6,6 %	67 %
Mellersta Nylands välfärdsområde	3833	1867	1955	11	48,7 %	51,0 %	0,3 %	240	6,3 %	70 %
Västra Nylands välfärdsområde	8108	3953	4130	25	48,8 %	50,9 %	0,3 %	805	9,9 %	67 %
Vanda-Kervo välfärdsområde	3550	1779	1760	11	50,1 %	49,6 %	0,3 %	553	15,6 %	57 %
Egentliga Finlands välfärdsområde	7167	3471	3669	27	48,4 %	51,2 %	0,4 %	587	8,2 %	71 %
Satakunta välfärdsområde	3417	1656	1758	3	48,5 %	51,4 %	0,1 %	162	4,7 %	74 %
Egentliga Tavastlands välfärdsområde	3060	1558	1495	7	50,9 %	48,9 %	0,2 %	156	5,1 %	79 %
Birkalands välfärdsområde	8459	4159	4280	20	49,2 %	50,6 %	0,2 %	442	5,2 %	72 %
Päijänne-Tavastlands välfärdsområde	3190	1554	1630	6	48,7 %	51,1 %	0,2 %	206	6,5 %	70 %
Kymmenedalens välfärdsområde	2188	1052	1132	4	48,1 %	51,7 %	0,2 %	140	6,4 %	67 %
Södra Karelen välfärdsområde	1869	919	945	5	49,2 %	50,6 %	0,3 %	102	5,5 %	71 %
Södra Savolax välfärdsområde	1883	943	935	5	50,1 %	49,7 %	0,3 %	84	4,5 %	74 %
Norra Savolax välfärdsområde	3656	1822	1826	8	49,8 %	49,9 %	0,2 %	126	3,4 %	72 %
Norra Karelen välfärdsområde	2363	1184	1175	4	50,1 %	49,7 %	0,2 %	109	4,6 %	74 %
Mellersta Finlands välfärdsområde	4557	2282	2263	12	50,1 %	49,7 %	0,3 %	165	3,6 %	72 %
Södra Österbottens välfärdsområde	3490	1758	1727	5	50,4 %	49,5 %	0,1 %	105	3,0 %	75 %
Österbottens välfärdsområde	3046	1546	1490	10	50,8 %	48,9 %	0,3 %	190	6,2 %	72 %
Mellersta Österbottens välfärdsområde	1287	640	645	2	49,7 %	50,1 %	0,2 %	32	2,5 %	71 %
Norra Österbottens välfärdsområde	8553	4193	4343	17	49,0 %	50,8 %	0,2 %	244	2,9 %	73 %
Kajanalands välfärdsområde	1063	481	578	4	45,2 %	54,4 %	0,4 %	37	3,5 %	71 %
Lapplands välfärdsområde	2811	1404	1402	5	49,9 %	49,9 %	0,2 %	101	3,6 %	73 %
Helsingfors stad	7425	3547	3840	38	47,8 %	51,7 %	0,5 %	1027	13,8 %	62 %
Åland	516	258	256	2	50,0 %	49,6 %	0,4 %	76	14,7 %	71 %
Hela landet	87147	42844	44068	235	49,2 %	50,6 %	0,3 %	5799	6,7 %	69,8 %

¹ Respondenter med utländsk bakgrund är de som uppgav att båda föräldrarna eller deras enda förälder är född utomlands.

² Täckningskalkylerna grundar sig på Statistikcentralens uppgifter om antalet elever 20.9.2022. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

Tabellbilaga 4: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst samt materialets täckning för första och andra årets studerande vid gymnasiet enligt välfärdsområde i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2023.

Område	Totalt, N	Pojkar, N	Flickor, N	Uppgav inte kön, N	Pojkar, %	Flickor, %	Uppgav inte kön, %	Personer med utländsk härkomst, N ¹	Personer med utländsk härkomst % ¹	Materialets täckning ²
Östra Nylands välfärdsområde	733	354	377	2	48,3 %	51,4 %	0,3 %	39	5,3 %	70 %
Mellersta Nylands välfärdsområde	1672	700	971	1	41,9 %	58,1 %	0,1 %	36	2,2 %	72 %
Västra Nylands välfärdsområde	4441	2070	2364	7	46,6 %	53,2 %	0,2 %	293	6,6 %	66 %
Vanda-Kervo välfärdsområde	1880	882	995	3	46,9 %	52,9 %	0,2 %	241	12,8 %	63 %
Egentliga Finlands välfärdsområde	3025	1243	1774	8	41,1 %	58,6 %	0,3 %	176	5,8 %	60 %
Satakunta välfärdsområde	1702	680	1021	1	40,0 %	60,0 %	0,1 %	65	3,8 %	77 %
Egentliga Tavastlands välfärdsområde	1273	531	742	0	41,7 %	58,3 %	0,0 %	74	5,8 %	72 %
Birkalands välfärdsområde	4524	1798	2716	10	39,7 %	60,0 %	0,2 %	207	4,6 %	72 %
Päijänne-Tavastlands välfärdsområde	1639	688	949	2	42,0 %	57,9 %	0,1 %	90	5,5 %	60 %
Kymmenedalens välfärdsområde	1009	415	594	0	41,1 %	58,9 %	0,0 %	69	6,8 %	69 %
Södra Karelen välfärdsområde	794	282	512	0	35,5 %	64,5 %	0,0 %	63	7,9 %	63 %
Södra Savolax välfärdsområde	879	368	509	2	41,9 %	57,9 %	0,2 %	34	3,9 %	68 %
Norra Savolax välfärdsområde	1878	751	1125	2	40,0 %	59,9 %	0,1 %	80	4,3 %	72 %
Norra Karelen välfärdsområde	1093	417	675	1	38,2 %	61,8 %	0,1 %	84	7,7 %	69 %
Mellersta Finlands välfärdsområde	2202	877	1323	2	39,8 %	60,1 %	0,1 %	76	3,5 %	74 %
Södra Österbottens välfärdsområde	1493	601	891	1	40,3 %	59,7 %	0,1 %	31	2,1 %	70 %
Österbottens välfärdsområde	1599	681	914	4	42,6 %	57,2 %	0,3 %	112	7,0 %	81 %
Mellersta Österbottens välfärdsområde	598	228	369	1	38,1 %	61,7 %	0,2 %	15	2,5 %	70 %
Norra Österbottens välfärdsområde	3985	1602	2379	4	40,2 %	59,7 %	0,1 %	76	1,9 %	73 %
Kajanalands välfärdsområde	454	176	278	0	38,8 %	61,2 %	0,0 %	7	1,5 %	65 %
Lapplands välfärdsområde	1191	471	720	0	39,5 %	60,5 %	0,0 %	79	6,6 %	75 %
Helsingfors stad	6543	2652	3872	19	40,5 %	59,2 %	0,3 %	877	13,4 %	64 %
Åland	255	109	144	2	42,7 %	56,5 %	0,8 %	30	11,8 %	87 %
Hela landet	44862	18576	26214	72	41,4 %	58,4 %	0,2 %	2854	6,4 %	68 %

1 Respondenter med utländsk bakgrund är de som uppgav att båda föräldrarna eller deras enda förälder är född utomlands.

2 Täckningskalkylerna grundar sig på antalet studerande som inlett den allmänbildande gymnasieutbildningen eller en utländsk examen 2021 och 2022 på statistikdagen 20.9.2022. Källa: Vipunen - Utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Läst: 28.6.2023]. Täckningskalkylen för Åland grundar sig på antalet nya studerande i åldern 15–19 år som inlett sina studier 2021 och 2022. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.

Tabellbilaga 5: Antal respondenter och andel (%) av respondenterna enligt kön och härkomst bland första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter enligt välfärdsområde i materialet från enkäten Hälsa i skolan 2023.

Område	Totalt, N	Pojkar, N	Flickor, N	Uppgav inte kön, N	Pojkar, %	Flickor, %	Uppgav inte kön, %	Personer med utländsk härkomst, N ¹	Personer med utländsk härkomst % ¹	Materialets täckning ²
Östra Nylands välfärdsområde	286	193	90	3	67,5 %	31,5 %	1,0 %	18	6,3 %	28 %
Mellersta Nylands välfärdsområde	703	300	401	2	42,7 %	57,0 %	0,3 %	46	6,5 %	20 %
Västra Nylands välfärdsområde	1111	662	444	5	59,6 %	40,0 %	0,5 %	126	11,3 %	25 %
Vanda-Kervo välfärdsområde	771	546	223	2	70,8 %	28,9 %	0,3 %	118	15,3 %	28 %
Egentliga Finlands välfärdsområde	1338	791	541	6	59,1 %	40,4 %	0,4 %	93	7,0 %	24 %
Satakunta välfärdsområde	964	568	391	5	58,9 %	40,6 %	0,5 %	27	2,8 %	35 %
Egentliga Tavastlands välfärdsområde	619	352	266	1	56,9 %	43,0 %	0,2 %	33	5,3 %	24 %
Birkalands välfärdsområde	1749	1078	665	6	61,6 %	38,0 %	0,3 %	76	4,3 %	27 %
Päijänne-Tavastlands välfärdsområde	593	259	332	2	43,7 %	56,0 %	0,3 %	22	3,7 %	21 %
Kymmenedalens välfärdsområde	520	273	247	0	52,5 %	47,5 %	0,0 %	23	4,4 %	24 %
Södra Karelen välfärdsområde	207	77	129	1	37,2 %	62,3 %	0,5 %	17	8,2 %	15 %
Södra Savolax välfärdsområde	445	251	194	0	56,4 %	43,6 %	0,0 %	19	4,3 %	26 %
Norra Savolax välfärdsområde	1167	774	391	2	66,3 %	33,5 %	0,2 %	51	4,4 %	36 %
Norra Karelen välfärdsområde	526	301	223	2	57,2 %	42,4 %	0,4 %	51	9,7 %	25 %
Mellersta Finlands välfärdsområde	827	510	317	0	61,7 %	38,3 %	0,0 %	15	1,8 %	22 %
Södra Österbottens välfärdsområde	1419	830	586	3	58,5 %	41,3 %	0,2 %	31	2,2 %	45 %
Österbottens välfärdsområde	706	383	321	2	54,2 %	45,5 %	0,3 %	48	6,8 %	31 %
Mellersta Österbottens välfärdsområde	447	276	168	3	61,7 %	37,6 %	0,7 %	11	2,5 %	32 %
Norra Österbottens välfärdsområde	2389	1285	1099	5	53,8 %	46,0 %	0,2 %	51	2,1 %	37 %
Kajanalands välfärdsområde	325	133	187	5	40,9 %	57,5 %	1,5 %	21	6,5 %	32 %
Lapplands välfärdsområde	700	380	318	2	54,3 %	45,4 %	0,3 %	28	4,0 %	28 %
Helsingfors stad	1207	680	521	6	56,3 %	43,2 %	0,5 %	223	18,5 %	21 %
Åland	196	120	75	1	61,2 %	38,3 %	0,5 %	24	12,2 %	57 %
Hela landet	19215	11022	8129	64	57,4 %	42,3 %	0,3 %	1172	6,1 %	28 %

1 Respondenter med utländsk bakgrund är de som uppgav att båda föräldrarna eller deras enda förälder är född utomlands.

2 Täckningskalkylerna grundar sig på antalet nya studerande under 21 år som avlägger yrkesinriktad grundexamen 2021–2022. Källa: Vipunen - Utbildningsförvaltningens statistiktjänst [Läst: 28.6.2023]. Täckningskalkylen för Åland grundar sig på antalet nya studerande i åldern 15–19 år som inlett sina studier 2021 och 2022. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Studerande och examina [webbpublikation]. ISSN=1798-7644. Helsingfors: Statistikcentralen [läst: 28.6.2023]. Åtkomstsätt: <https://stat.fi/sv/statistik/opiskt>.